

Obři z větrných návrší

STARÉ VĚTRNÉ MLÝNY PŘIPOMÍNÁJÍ TECHNICKOU ZRUČNOST PŘEDKŮ

Ctihodný rytíř Don Quijote de la Mancha v nich viděl zlé obry. Prvorepublikoví turisté z nich vytvářeli romantické rozhledny. Komunisté je likvidovali. Až teprve v posledních letech si těchto důkazů technické vynalézavosti začali lidé vážit jako památek. Větrné mlýny. Pozoruhodný krajinný fenomén zdobil v minulosti mnoho vyvýšených míst nad vesnicemi a městy. Někde se naštěstí dochoval.

ILUSTRACNÍ FOTO: ČTK

V dobách největšího rozmachu větrného mlynářství v 17. a 18. století stávala budova s lopatkami otáčejícími se za větrem nad spoustou českých, moravských a slezských obcí. Podle dostupných údajů se tehdy po českých zemích tyčilo na návětrných vrších nejméně deset stovek těchto zařízení. Většinou sloužily k mletí obilí, případně – jako například v Třebíči – k mletí smrkové kůry pro koželuhy.

Do dnešních dnů se alespoň částečně dochovala dvacítky dřevěných a asi šedesátka zděných větrných mlýnů. Nejvíce jich hledejte na Prostějovsku, Děčínsku, Přerovsku, Novojičínsku, v okolí Blanska a Kroměříže.

Dřevěné mlýny v minulosti mnohánásobně převažovaly, daleko rychleji ale chátraly a zanikaly. Nyní se mlýny nejčastěji využívají jako soukromé rekreační objekty, leckdy bohužel s nejrůznějšími moderními přístavbami. Některé jsou ale naštěstí přístupné jako muzejní expozice, dokumentující řemeslnou zručnost našich předků. →